

ANDRZEJ MALESZKA

ČAROBNO DREVO

RDEČI
STOL

ANDRZEJ MALESZKA
ČAROBNO
DREVO

ANDRZEJ MALESZKA
ČAROBNO
DREVO

RDEČI STOL

Družina
2015

Andrzej Maleszka
ČAROBNO DREVO
Rdeči stol

Naslov izvirnika: Magiczne drzewo: Czerwone krzesło
© izvirnika: Andrzej Maleszka
© za slovensko izdajo: Družina d. o. o.
Prevod je objavljen v dogovoru s Społeczny Instytut
Wydawniczy ZNAK Sp. z o.o., Krakov, Poljska.

Ilustracije: © Morski Studio Graficzne Sp. z o. o. 2009
Fotografija na naslovnici: Maciej Mańkowski
Prevod: Andrej Turk
Jezikovni pregled: Marija Bratina
Grafična priprava: Brane Beno, Družina d. o. o.
Izdala in založila: Družina d. o. o.
Za založbo: Tone Rode
Naklada: 800 izvodov
Tiskano v Sloveniji
Ljubljana, 2015

Več informacij o knjigah založbe Družina dobite na
www.druzina.si

CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
821.162.1-32-93

MALESZKA, Andrzej, 1955–
Čarobno drevo. Rdeči stol / Andrzej Maleszka ; [prevod Andrej
Turk]. – Ljubljana : Družina, 2015

Prevod dela: Magiczne drzewo. Czerwone krzesło

ISBN 978-961-04-0144-5

278219776

Leta dva tisoč se je nad dolino reke Varte znesla strašna ujma. Divjala je nepretrgoma tri dni in tri noči. Prestrašene živali so se poskrile v najgloblje rove in brloge. Majhni otroci pa so svoje glave zakopali pod blazine, da ne bi slišali grozečega grmenja. Vihar je razkril marsikatero streho in mnogo domov je ostalo brez elektrike.

Tretji dan je v stari hrast na hribu udarila strela in ga preklala. Orjaško drevo je zgrmelo na tla, da so se stresle vse okoliške hiše. Takoj nato je nevihta prenehala.

A to ni bil navaden hrast. To je bilo čarobno drevo, ki je imelo čudežno moč, le da takrat tega še nihče ni vedel.

Gozdarji so deblo odpeljali na žago in ga razžagali na deske. Iz lesa so izdelali na stotine različnih predmetov, v vsakem izmed njih je ostal delček čarobne moči. Tako se je v običajnih predmetih skrivala moč, kakršne svet še ni poznal. Razposlali so jih po trgovinah, in od tistega dne so se po vsem planetu začele dogajati neverjetne reči.

RDEČI STOL

Točno opolnoči je Kuki odprl oči in jih takoj spet zaprl, ker ga je zaslepil blisk, ki je osvetlil okno. Sekundo zatem je treščilo in hiša se je stresla. Kuki, ki je sovražil nevihte, si je čez glavo potegnil odejo. Predstavljal si je, da hiša razpada na delce ali pa da jih bodo vse ugrabili strašni otrokožerci, ki letajo naokrog med viharji. Imel je namreč bujno domišljijo.

– Filip, ali spiš? je šepnil. Filip!

Brat mu ni odgovoril. Fantič je počasi zlezel izpod odeje in se ozrl k njegovi postelji. Bila je prazna. Filipa ni bilo v njej. Kuki je skočil iz postelje in stekel k svetilki. Pritisnil je na stikalo, vendar se ni prižgala.

Ni bilo ne brata ne elektrike!

Previdno je odprl vrata spalnice in stopil na temačen hodnik. Tišina. Slišal je samo: plink ... plonk ... plink ... plonk ... Skozi razpoko na stropu je kapljala voda.

– Kaj se dogaja? Toša!

Odprl je vrata z napisom: *Kdor vstopi brez trkanja, je truplo*, in zavpil:

– Toša! Zbudi se!

Toda sestre ni bilo tam. Postelja je bila prazna, odeja pa je ležala na tleh.

Kuki je planil še v sobo staršev.

– Očka!

A tudi v temni spalnici ni bilo nikogar. Samo mamin violončelo, ob katerega je zadel, ko je na stežaj odprl vrata, je žalostno zastokal. Le kam so vsi izginili?

Bil je čisto sam, sredi neurja in brez luči. Ura je odbila polnoč. To res ni mačji kašelj za devetletnika.

– Čutim, da bodo težave, je zašepetal.

Voda je še naprej ritmično kapljala s stropa: plink, plonk, plink, plonk ... kar je bilo še najbolj srhljivo od vsega.

– Ostati moram miren. Ne smem izgubiti živcev. Najti moram kakšno rešitev ... Očka pravi, da se vedno najde rešitev ...

Strela je kot ogromna bliskavica znova razsvetlila mrak v stanovanju. Njena bela svetloba se je odbila od luže na tleh, ki se je fantu zazdela kot

strašen strup. Ena sama kapljica bi zadostovala, da bi ožgala njegova bosa stopala.

– Nekoga moram poklicati, si je rekel. Najti moram pomoč ...

Pohitel je k vhodnim vratom, tam pa ga je spreletelo, da ni dobro zapuščati doma brez orožja. Pomislil je na svetleči se meč, ki mu ga je podaril očka, a se mu je posvetilo, da ga tista otroška igrača ne bi ubranila pred ničimer.

Namesto tega je pograbil kovinsko flavto, na katero je igrala njegova sestra. Flavta je bila nevarno orožje, ker je bila težka in je imela štrleče tipke. Kuki se je odpravil k vratom in že prijel za kljuko, ko je v ključavnici zaškrtalo. Na drugi strani je nekdo vanjo vtaknil ključ in ga zelo počasi obračal.

Kuki je otrpnil.

– Ugrabili so vse, zdaj so prišli še po mene! je obupano pomislil. Odpeljati hočejo še zadnjega iz družine Ross ...

Zapah je škljocnil. Kljuka je popustila, vrata so zaškripala in se začela počasi odpirati. Kuki je z

zadnjimi močmi odskočil in se skril za plašči, obešenimi na stojalu tam zraven. V poltemi je zagledal človeški obris s čelado na glavi, ki se mu je približeval. Ni mogel več čakati. Moral je napasti prvi. Skočil je izza plaščev in nasprotnika na vso moč kresnil po glavi s kovinsko flavto.

Tišino je razparal divji krik:

– Auuu!

Takoj zatem pa: Kuki, ti butec! Kaj se pa greš?

Njegov dvanajstletni brat Filip si je snel čelado in se podrgnil po glavi. V stanovanje je vstopila mama v mokri pelerini in s svetilko v roki.

– Kaj se dogaja?

– Kuki me je hotel spremeniti v truplo.

Mama je stekla k prestrašenemu Kukiju in ga nežno privila k sebi.

– Zajček moj, a si se prebudil? Ne boj se, smo že nazaj ... Ali nisem rekla, da mora nekdo ostati pri njem?

Na hodnik sta vstopila še očka in Toša. Bila sta do kože premočena. Očka je nosil deske in plastične folije.

Filip je brata takoj zatožil sestri: Toša! Kuki ti je razsul flavto!

– Kaj?!

Zgroženo dekle je iz bratovih rok iztrgalo glasbilo, ki je bilo upognjeno in mu je počil ustnik.

– Zakaj sta mi jo uničila?

– Ne midva! On!

– A bo že mir? je zaropotal očka. Raje slecite mokre cunje in pridite na vroč čaj. Vsi.

Mama je Kukija objela in odpeljala v kuhinjo, kjer so na mizi že gorele sveče. V skodelice je nalila čaj, iz katerega se je kadilo. Nevihte je bilo konec. Kuki je sedel zavrt v odejo in zehal, Filip si je z ledom hladil buško na glavi, Toša pa je poskušala popraviti flavto.

– Vihar je razbil okno na podstrešju, je povedal očka, in voda je zalila hišo. Takoj smo se morali povzpeti na streho in luknjo zakrpati, drugače bi se zjutraj zbudili v akvariju.

– Pa še elektrike je zmanjkalo! je zavpil Filip. Bilo je temno kot v krsti.

– Ampak zakaj ste šli brez mene? je bil ogorčen Kuki. Tudi jaz bi rad šel na streho.

– Premajhen si za takšne akcije, mu je razložil Filip.

– Tako se je bliskalo, da bi nas vsak trenutek lahko zadela strela. Še sam sem se držal očka, da me veter ne bi odnesel. Ti bi umrl od strahu.

– Ni res!

– Res je. Bilo je tako nevarno, da mi je očka nadel čelado.

– In zaradi tvoje čelade je zdaj moja flavta razbita, je potožila Toša.

– Bi raje videla, da bi bila razbita moja glava?

– Raje bi videla, da bi te lopnil s čim drugim. Po počitnicah imam izpit. Kako bom zdaj vadila?

Kuki je pogledal sestro, ki je žalostno opazovala uničeni inštrument. Tako kot Filip je tudi Toša hodila v glasbeno šolo. Čeprav je imela šele enajst let, so vsi govorili, da je zelo nadarjena.

Oče in mama sta bila poklicna glasbenika, ki sta igrala v orkestru. Filip je igral na violino, vendar se mu ni ljubilo vaditi, ker ga je zanimalo še

kup drugih stvari, na primer nogomet in računalniške igrice.

– Zelo mi je žal, se je kesal Kuki. Nisem je hotel poškodovati.

– Že prav. Toša je objela bratca. Ne ženi si k srcu. Nič nisi kriv.

– Mahnil sem ga zato, ker sem mislil, da je otrokožerec.

– Saj tudi sem, se je zlobno zarežal Filip. Ko boš zaspal, ti bom odgriznil roko, s katero si me udaril. Samo prej si jo umij, packov ne jem.

Spat so odšli šele ob enih zjutraj. Mama jim je prišla zaželet lahko noč. Ko se je sklonila nad Kukijevo posteljo, je ta šepnil: Mami ...

– Kaj je, zajček?

– Veš, zbudil sem se zato, ker sem imel strašne sanje.

– Ne misli več nanje ...

– Ampak to ti moram povedati. Sanjalo se mi je, da nas z očkom nista več marala. Da sta mene, Filipa in Tošo nekomu oddala in kar odšla.

– To so pa res neumne sanje. Kar pozabi nanje. Ne jaz ne očka vas nikoli ne bova zapustila. Lahko noč.

Dva tedna pozneje so v tovarni pohištva Hoga iz lesa podrtega hrasta izdelali stol in ga rdeče po-
barvali. To je bil edini primerek. Poslali so ga na
razstavo pohištva v Gdansk. Ko ga je debeli voznik
z imenom Cmok nalagal na tovornjak, se mu je za-
zdelo, da je nekam vroč in da se je kar sam prema-
knil. Pa je le zmajal z glavo, češ da gre za utvaro.

Vendar to ni bila utvara.

Ko je rdeči stol krenil na pot proti Gdansku, sta
Filip in Kuki ravno visela na lestencu. Doma so
imeli veliko čiščenje, ker naj bi jih tistega dne obi-
skala teta Maruša, ki je nihče ni maral. Mama je
Filipu naročila, naj zamenja žarnico v lestencu.
Kuki mu je hotel na vsak način pomagati. Ko sta
skupaj splezala na lestev, se je ena od letvic pod

njuno težo zlomila. Zadnji hip sta se ujela za lestene in obvisela približno dva metra nad tlemi.

Filip se je spustil prvi in pristal brez poškodb. Kuki pa se je še naprej trdno oprijemal lestenca.

– Daj no, skoči dol!

– Ne upam si, je zakričal, ubil se bom. Polomil si bom noge! Dobil bom pretres možganov ...

– Saj jih nimaš ... skoči že!

– Ne!

– Potem pa še nekaj časa zdrži!

V sobi je stala okrogla miza, na kateri je bilo polno krožnikov in skodelic, sredi nje pa velika torta. Filip jo je urno porinil pod lestene.

– Skoči na mizo!

– Nikoli! je zavreščal Kuki. Tisti trenutek je lestene popustil in Kuki je pristal na torti, ki je ublažila njegov padec. Smetana je pljusknila naokrog po stenah, skodelice so dobile krila in vrč s sokom se je razletel na sto koščkov. Lestene se je ustavil le kak centimeter nad Kukijevo glavo in se veselo zibal na žici.

V sobo je pridrvela Toša in za njo starši.

- Kaj sta spet ušpičila, mulca? je zavpila Toša.
 - Hotela sva priviti žarnico.
 - Prinesi vedro in krpo. Hitro!
- Mama in očka sta pohitela h Kukiju.
- Si se kaj udaril?
 - Mislim, da ne.
 - Pomigaj z rokami. Te kaj boli?
 - Samo zadnja plat.
 - Prav ti je ... pojdi se preobleč.

Kuki je odšepal proti hodniku in za seboj pustil kremne sledove. Mama pa se je sesedla na kavč in srepo zrla v razbito posodo ter razmazano torto na preprogi.

– Ne zdržim več. Tako sem se trudila, da bi bil naš dom podoben normalnemu. Pa očitno ni. Spet bo govorila, da nisem za nobeno rabo.

– Rekel sem ti, da ne vabi te tečnice, ji je odvrnil mož med pobiranjem razbitih skodelic.

– Saj je vendar moja sestra! Že pet let je ni bilo k nam.

– Zato, ker se je bala, da bi morala otrokom kupiti kakšno darilo, na primer tri bombone.

- Nehaj že. Tako hudobna pa spet ni.
 - Zakaj pa potem rože usahnejo, kadar se prikaže teta? je pristavil Filip.
 - Kaj? Kdo si je pa to izmislil?
 - Očka.
 - Poslušajte. Ne dovolim takšnega govorjenja o teti Maruši! Poleg tega ste pozabili, da jo nameravamo prositi za posojilo. Odplačati moramo dolgove in Toši kupiti novo flavto. Denar si lahko sposodimo samo pri njej ...
 - Teta že ne bo posodila. Skopuška je kot Škoti-nja, je komentiral Filip.
 - Če bomo do nje tako grozni, nam gotovo ne bo pomagala ...
- Ura je odbila štiri. Mama se je zdrznila.
- Moj Bog! Čez eno uro bo tukaj ... Nikoli ne zamuja! Toša, prosim, steci po novo torto in nekaj sladic. Maruša jih obožuje ... Tu imaš denar. Jaz pa si bom od gospe Šmitove sposodila nekaj skodelic. Pohiti!

Tovornjak podjetja Hoga se je ustavil na mostu, na repu kolone vozil, ki je segala daleč naprej, vse do ovinka. Na cesti je bil prometni zamašek. Šofer Cmok je odprl okence in nagovoril policista, ki je usmerjal promet.

– Kaj se je zgodilo?

– Nesreča! Prevrnila se je cisterna z lepilom. Na cesto se je prilepilo precej avtomobilov in tudi nekaj ljudi. Pravkar jih poskušajo odlepiti.

– Da bi človeka kap!

Cmok je iz žepa potegnil telefon, da bi to sporočil šefu, ko je zaslišal čuden ropot, ki je prihajal iz zadnjega dela njegovega vozila. Obrnil se je in pozorno prisluhnil.

Spet je zaropotalo, kot da bi v tovornjaku namesto povišstva prevažal tigra.

– Le kaj se dogaja tam zadaj?

Cmok je izstopil in pohitel k zadnjim vratom, po katerih je od znotraj nekaj razbijalo.

– Halo, kdo je tam?

Z roko je segel proti kljuki, tedaj pa ... TRESK! Vrata so se sunkovito odprla in ga zbila na pločnik.

Ves omotičen se je pobral in pogledal proti na stežaj odprtim vratom. Tam je stal rdeči stol in *se sam od sebe premikal!* Počasi se je vrtel okoli svoje osi, kot da bi se razgledoval naokoli. Nato pa se je začel nagibati naprej.

– Kaj šmenta ...?

ŠVIST!!! Stol je kakor tiger skočil prek voznika, ki je od strahu zavpil in si zatisnil oči. Šele čez nekaj trenutkov si jih je spet upal odpreti. Rdeči stol je zdaj negibno stal na pločniku, kot navaden kos pohištva. Cmok je stegnil roko, da bi zgrabil stol za nogo, ta pa ga je brcnil in skočil na rob ograje mostu. Nato je začel po njem poplesovati in poskakovati z noge na nogo.

Vozniku so oči skorajda izskočile iz jamic. Pogнал se je proti stolu, ta pa je štrbunknil v reko in potonil. A že čez trenutek se je rdeči stol spet pojavil na površini in tok ga je odnesel.

– Eno beljakovo torto in ducat sladic, prosim, je naročila Toša.

- Kakšnih pa?
- Želejevih. Še raje pa s karamelnim prelivom.

Toša, Filip in Kuki so stali pred pultom v slaščičarni, medtem ko je prodajalka zlagala sladice v kartonsko škatlo in odganjala ose, ki so jih divje oblegale.

- Sladoled bi rad, je prosil Kuki.
- Nimamo denarja.
- Samo eno kepico.
- Pravim ti, da nimamo dovolj.

S torto in polno škatlo peciva v rokah so iz slaščičarne odšli proti domu po ulici vzdolž reke.

– Kako to, da nimamo denarja za nobeno stvar? je hotel vedeti Kuki.

- Premajhen si še, da bi razumel.
- Nisem. Hočem vedeti. Povejte mi! Ali pa bom vrgel torto na tla.

– Orkester so razpustili, je dejal Filip. Ata in mama sta brez službe, razumeš?

Kuki ga je prestrašeno pogledal.

- Brezposelna?!
- Da.

- Zakaj mi pa nista tega prej povedala?
 - Mama te ni hotela vznemirjati.
 - In kaj bomo zdaj?
 - Najti morata drugo službo.
 - In kako jo bosta našla?
 - Od tete Maruše si bosta sposodila denar, je odgovorila Toša. Teta je bogata.
 - Nam pa ne da ničesar. To je ogabno, je zagodrnjal Kuki.
 - Samo da ji ne bi kaj takega rekel! Do nje moramo biti prijazni. Resno mislim, razumeš?
- Ustavili so se pri zeleni hiši na bregu ob reki.
- Počakaj naju tukaj. Greva si sposodit skodelice h gospe Šmit.
- Filip in Toša sta vstopila v stavbo, Kuki pa je sedel zraven bližnjega kamnitega mostu in začel tuhtati, kako bi pomagal staršem, a se ni spomnil ničesar pametnega ... Nato pa se mu je posvetilo! Zgrabil je košček opeke, ki je ležal na pločniku, in na eno stran mostu napisal z velikimi črkami: ODLIČNA GLASBENIKA IŠČETA DELO. Dodal je tudi mamino telefonsko številko.

– To bom napisal povsod. Po vseh zidovih ulic!

Kuki je hotel enako napisati še na drugo stran mostu, ko je njegovo pozornost pritegnil nenavaden predmet, ki se je iz daljave približeval mostu. Iz vode je gledal samo en del – nekaj rdečega in bleščečega –, drugo pa se je skrivalo pod površino. Nagnil se je nad ograjo in napel oči. Skrivnostni predmet je izginil pod vodo in se spet pojavil. Kuki se je ob tem spomnil filma, v katerem je neki deček prestregel plavajočo krsto z mumijo. Imela je zlato krono. Toda potem je oživila in požrla polovico New Yorka ...

Tisti rdeči »kdo-ve-kaj« se je vedno bolj približeval. Kuki je legel na kamnita tla in segel z roko proti vodi. Čeprav je bil most nizek in se je tako iztegnil, da je skoraj padel v reko, predmeta ni mogel doseči. Ko je že mislil, da mu je ušel, se je ta nenadoma ustavil in priplaval naravnost v njegovo roko. Kuki ga je zgrabil in s skrajnimi napori potegnil na suho.

Bil je razočaran. To ni bil noben zaklad, ampak navaden stol. Se je pa vsaj zdel kot nov. Rdeča bar-

va se je lesketala na soncu. Kuki je stol obrisal z rokavom jopice in sedel nanj. Začutil je nenavadno tresenje, kot da bi ga prešinjal rahel električni tok.

– Kje si pa dobil ta stol?

Obrnil se je in zagledal Filipa in Tošo, ki sta pravkar prišla iz zelene hiše.

– Kje si ga našel?

– Ujel sem ga.

– Pusti odpadke pri miru. Vrnimo se, teta bo vsak čas tukaj.

– Domov ga bom odnesel, je bil odločen Kuki.

– Se ti je zmešalo? Kaj boš pa z njim?

– Zdaj ko smo revni, nam bo vse to prav prišlo.

Filip je prhnil v smeh.

– Si pa res otročji!

Kuki ni odgovoril. Dvignil je stol in z njim odkorakal proti Beneški ulici, kjer so stanovali.

Na Beneški ulici se je pri številki sedem ustavil črn mercedes serije M, iz katerega je izstopila viso-

ka vitka dama. Kljub toplemu dnevu je bila oblečena v dolg, do vratu zapet plašč, ki je bil videti kot vojaška uniforma. Nosila je rdeče čevlje z visokimi petami in črn sončnik. Oči so ji zakrivala temna očala, da ni bilo moč razbrati, ali je jezna, zamišljena ali zgolj čemerna. Vsekakor ni bila vesela. Še najbolj je spominjala na staro, z grafiti počeckano bajto, s katere je na več krajih odpadal omet. Ravno tedaj so pritekli Filip, Toša in Kuki s stolom v naročju.

– Ali vas doma niso naučili pozdravljati? jih je zbodla.

Brata in sestra so obstali kot vkopani. Šele zdaj so jo opazili.

– Dober dan, teta, je izdabila Toša. Filip in Kuki pa sta le pokimala in nekaj zamomljala skozi nos.

– Kaj pa je tisto? je bila radovedna teta in uperila svoj sončnik v rdeči stol, na katerem je sedel utrujeni Kuki.

– Iz reke sem ga potegnil.

– Vam pa res trda prede, da morate pobirati odpadke, je vzdihnila in pritisnila gumb na avtomobilskem ključu. Mercedesova vrata so se zaklenila, iz

strehe pa je izskočila kovinska mačka na vzmet, ki je začela poskakovati in oddajati mijavkajoče zvoke.

– Kaj je pa to, teta? je bil radoveden Kuki.

– S tem preganjam ptiče, ta neumna bitja, da mi ne onečedijo avtomobila.

Teta je odkorakala proti hišnim vratom in Toša za njo.

Kuki pa je zašepetal Filipu:

– Želim si, da bi priletelo na stotine ptic in bi se vse podelale nanj.

– Tiho bodi! Daj no ...

Kuki je vstal s stola. Skupaj s Filipom sta ga zgrabila in odnesla v hišo.

In sploh nista opazila velikega temnega oblaka na nebu, ki se je naglo približeval njihovi hiši.

Bila je jata ptic.

– Bodite prijazni do nje in se normalno obnašajte, jim je potihoma naročila mama, medtem ko je v kuhinji nalagala pecivo na krožnike. In nehajte že kuhati mulo. Teti je gotovo žal za tiste besede.

- Saj nima čustev, ker je robot, je ugotavljal Kuki.
- Kakšen robot?
- Očka pravi, da je teta robot za služenje denarja. Mama je ošvrknila moža s pogledom.
- Odnesite pecivo v dnevno sobo. Takoj pridem. Tam je sedela teta v naslanjaču in opazovala upognjeno flavto. Nato je strogo pogledala Tošo.
- Zakaj si jo pa uničila?
- Jaz sem jo, je priznal Kuki, ko sem se boril z otrokožercem.
- Stvari je treba spoštovati. Ali znaš dobro igrati nanjo?
- Tako pravijo, je bila skromna Toša.
- Toša je pravi talent, je dodala mama, ki je iz kuhinje ravno prinesla beljakovo torto. Na flavto igra najbolje od vseh na šoli. Sedite.
- Posedli so okoli okrogle mize. Otroci so se skušali držati čim bolj stran od tete. Kuki je sedel na najdenem rdečem stolu.
- Imaš rada beljakovo torto, sestra? jo je vprašala mama.
- Ne.